

(อ.ม.๓๕)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.อธ.๑๒/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ. ๑/๒๕๖๗

ในพระปรมາภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๕ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
	นายโภคิน พลกุล	ที่ ๑
	นายประชา มาลีนนท์	ที่ ๒
	นายวัฒนา เมืองสุข	ที่ ๓
	พลตำรวจตรีอธิกัษณ์ ตันชูเกียรติ	ที่ ๔
	บริษัท ส్టైලోర్ డెమເලోర് ພຸກ ສປເຊີຍລ ພາທ່າຮ້ອຍ ເອຈີ ແອນດໍ ໂຄ ເຄິ ທີ່ ບຣິ່ພັກ ຈິດ ຢູ່ໂປ່ຢັນ ແລນດ໌ສີສເຕັມ-ສ້າງເລືອຮ ຈຳກັດ ທີ່ ៥	
	นายอภิรักษ์ ໂກະໂຍືນ	ที่ ๖
		จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ
การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

โจทก์ อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมฎิกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๕ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๕
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๗ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ ดำเนินการตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลบริหารราชการแผ่นดิน และควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๒ ดำเนินการตามรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลบริหารราชการแผ่นดิน และควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๓ ดำเนินการตามรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาข้าราชการ และกำหนดนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะกรรมการบริหารกรุงเทพมหานคร จัดตั้งขึ้น ให้เป็นศูนย์กลางการค้าและเศรษฐกิจของประเทศไทย จำเลยที่ ๔ เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ดำเนินการตามที่ได้รับผูกพันในการปฏิบัติราชการของกระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๕ ดำเนินการตามที่ได้รับผูกพันในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๖ เป็นนิติบุคคลต่างประเทศ และเป็นคู่สัญญาผู้ขายยานพาหนะรถดับเพลิง เรือดับเพลิงและอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัยให้กรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๗ ดำเนินการตามรัฐมนตรีช่วยว่าการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ระหว่างปลายปี ๒๕๔๕ ถึงต้นปี ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ และที่ ๖ กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อยานพาหนะดับเพลิงและอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ด้วยการใช้อุบัติหลอกหลวงหรือกระทำการโดยวิธีการอื่นได้ร่วมกับจำเลยที่ ๕ ให้มีการจัดซื้อสินค้าด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมาย ระบุเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ และขัดต่อมติคณะกรรมการรัฐมนตรี กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ และนายสมัคร สุนทรเวช ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในขณะนั้นร่วมกระทำการที่ความผิดด้วยการแบ่งหน้าที่กันตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในขณะนั้น ใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งราชการโดยมิชอบร่วมกับปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาก่อให้เกิดความเสียหายแก่จำเลยที่ ๕ โดยฝ่ายผู้เสียหายและรัฐบาลต้องรับผิดชอบด้วยเงินจำนวนหนึ่งในจำนวนที่ได้รับความเสียหาย จัดทำร่างข้อตกลงของโจทก์และจำเลยที่ ๕ ให้เป็นไปตามที่ได้ตกลงไว้ในส่วนที่ไม่ได้ระบุไว้ในเอกสารนี้

ความเข้าใจ (Agreement Of Understanding หรือ A.O.U.) และความอุบหมายให้ทูตพาณิชย์แห่งสาธารณรัฐอสเตรียนำร่าง A.O.U. ไปให้จำเลยที่ ๔ ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาระบบบริหารและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอร่าง A.O.U. ต่อคณะกรรมการให้พิจารณารับร่าง A.O.U. โดยในวันเดียวกันนายสมัครมีหนังสือถึงจำเลยที่ ๑ แจ้งว่า คณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาระบบบริหารและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานมีความเห็นสอดคล้องกับสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครว่า ร่าง A.O.U. ดังกล่าวถูกต้อง ต่อมาจำเลยที่ ๑ ลงนามใน A.O.U. กับเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอสเตรียประจำประเทศไทย โดยปราศจากอำนาจและไม่เป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการได้อ้อนนุมติ จากนั้นนายสมัครลงนามในข้อตกลงซื้อขายรถตืบเพลิง เรือตืบเพลิงและอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย (Purchase Agreement) กับจำเลยที่ ๕ ไม่เป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการได้อ้อนนุมติ กับไม่ได้รับความเห็นและการตรวจสอบความถูกต้องจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครตกลงซื้อสินค้าจากจำเลยที่ ๕ โดยไม่มีการตรวจสอบชนิดและราคาสินค้า ซึ่งสินค้าบางรายการผลิตขึ้นในประเทศไทยและมีราคาแพงกว่าราคานิยมท้องตลาดอันเป็นการร่วมกันปฏิบัติหรือลงทะเบียนการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และโดยทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์จากโครงการดังกล่าวที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายให้แก่จำเลยที่ ๕ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐและกรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๓ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมติคณะกรรมการที่จะต้องทำการค้าต่างตอบแทนร้อยละ ๑๐๐ โดยเน้นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) แต่มิได้จัดให้มีการลงนามในสัญญาการค้าต่างตอบแทนจำเลยที่ ๓ กับนายราเชนทร พจนสุนทร อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กลับร่วมกับบริษัท ซี.พี.เมอร์เซนไดซิ่ง จำกัด (CPM) ซึ่งเป็นบริษัทในครอบครัวของจำเลยที่ ๓ ผลักดันให้กระทรวงพาณิชย์เสนอคณะกรรมการให้มีมติเน้นสินค้าประเภทไก่ต้มสุกแทนที่จะเป็นสินค้า OTOP ตามนโยบายเสนอคณะกรรมการให้มีมติในครองค้ำน้ำลงอย่างค้างคาวค้างคานแห่งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๕ ม.ค. ๒๕๖๗ ตามที่ได้รับอนุมัติ

- ६ -

ของรัฐบาล ไม่เป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการต้องการได้อนุมัติและตามวิธีการค้าต่างตอบแทน
เป็นเหตุให้ประเทศไทยต้องขาดดุลการค้าต่อสาธารณรัฐอสเตรีย เป็นเงิน ๖,๖๔๗,๔๘๙,๐๐๐ บาท
จำเลยที่ ๖ ทราบว่าจำเลยที่ ๕ และนายสมคปรยืนคำขอเปิดเดตเตอร์อฟเครดิต (L/C) ให้แก่จำเลยที่ ๕
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กลับไม่แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ ต่อมากำลังที่ ๖ มีคำสั่งยกเลิก
คำสั่งรับการขอเปิด L/C ทั้งยังให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อนุมัติวงเงินเพื่อจ่ายให้แก่
จำเลยที่ ๕ โดยไม่พิจารณาถึงขั้นตอนการจัดซื้อที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบรากการ และ
จำเลยที่ ๖ ยังแก้ไขข้อความอันเป็นสาระสำคัญของเงื่อนไขใน L/C หลายรายการ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่
จำเลยที่ ๕ ในการส่งมอบสินค้าและการชำระเงิน ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐและกรุงเทพมหานคร
เหตุเกิดที่แขวงเสาชิงช้าและแขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร และตำบลบางกระสือ
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เกี่ยวพันกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗
มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๖ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคายาห์ว่างาน
ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓

จำเลยที่ ๑ ลีบีที่ ๔ และที่ ๖ ให้การปฏิเสธ

จำเลยที่ ๕ ไม่มากาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ศาลเมืองคำสั่งจำหน่ายคดีเฉพาะ
จำเลยที่ ๕ ออกจากสารบบความ

ศาสตร์ภูมิศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
สำนักงานคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

- ๔ -

ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ อันเป็นกฎหมาย
บทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๑๒ ปี
และจำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๑๐ ปี ข้อหาอื่นให้ยก ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๖

จำเลยที่ ๒ และที่ ๔ อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ ไว้พิจารณา

ต่อมาวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๕
ขึ้นพิจารณา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง^๑
ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ ศาลอนุญาต

จำเลยที่ ๕ ไม่มีศาลมีวินัยในวันพิจารณาครั้งแรก ถือว่าให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๓๓ วรรคสาม ศาลออกหมายจับกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๕ มาเพื่อพิจารณา
คดี แต่ไม่สามารถจับได้ภายในสามเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ศาลจึงพิจารณาคดีจำเลยที่ ๕ ต่อไป
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง

ศาลฎีกานัดไต่สวนคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว
พิพากษาว่า จำเลยที่ ๕ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๙๖
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒
มาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๑๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ พระราชบัญญัติว่าด้วย
ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ ประกอบประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๙๓ การกระทำของจำเลยที่ ๕ เป็นการกระทำการเดียวเป็นความผิด

- ๖ -

ต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๑๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ อันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ลงโทษปรับ ๒๖๖,๖๖๖ บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อหาอื่นให้ยก

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า จำเลยที่ ๕ กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๙๖ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๑๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๓ การกระทำของจำเลยที่ ๕ เป็นการกระทำการเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ในชั้นนี้มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์เพียงประการเดียวว่า คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งลงโทษจำเลยที่ ๕ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๑๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ ชอบด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ หรือไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่า จำเลยที่ ๕ ได้รับผลประโยชน์จากการเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ แม้คณะอนุญาโตตุลาการจะระหว่างประเทศมีคำชี้ขาดให้จำเลยที่ ๕ คืนเงินให้แก่กรุงเทพมหานคร เป็นค่าส่วนต่างระหว่างมูลค่าทางตลาดที่ยุติธรรมกับเงินซ่อมแซม รวมเป็นเงิน ๒๐,๔๓๕,๖๒๐ ยูโร แต่กรุงเทพมหานครยังมีความเสียหายจากการจัดซื้อยานพาหนะดับเพลิงและอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย ทั้งค่าภาษีอากรสินค้าอุปกรณ์และอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย ค่าฝากและ

- ๗ -

เก็บรักษาสินค้า รวมถึงค่าซ่อมแซมอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและเหตุผล ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และปรับปรามการกระทำความผิดที่เป็นเหตุให้มีการแข่งขันการเสนอราคา เพื่อประโยชน์สูงสุด ของหน่วยงาน การพิจารณาว่ากฎหมายบทใหม่โทษหนักที่สุดสำหรับลงโทษจำเลยที่ ๕ ชั้น เป็นนิติบุคคล จึงต้องพิจารณาเฉพาะบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนโทษปรับที่จะลงโทษได้เท่านั้น ต้องใช้ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ ซึ่งเป็นกฎหมายบทใหม่โทษปรับหนักที่สุด ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า การกระทำความผิด กรรมเดียวแต่เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ได้กำหนดให้ศาล ใช้กฎหมายบทใหม่โทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดแต่บทเดียว ซึ่งเป็นขั้นตอนของการพิจารณา ปรับบทลงโทษ เมื่อปรับบทลงโทษบทหนักที่สุดแล้ว จึงจะพิจารณาโทษที่จะใช้บังคับแก่ผู้กระทำ ความผิดต่อไป เพื่อให้ใช้บทบัญญัติที่เป็นความผิดร้ายแรงที่สุดลงโทษผู้กระทำความผิด โดยบทบัญญัติ ที่เป็นความผิดร้ายแรงที่สุดคือ บทบัญญัติที่มีโทษหนักที่สุด หากจำต้องพิจารณาถึงสถานะของผู้กระทำ ความผิดว่าเป็นบุคคลธรรมด้า หรือนิติบุคคล ที่สามารถบังคับโทษนั้นได้หรือไม่ด้วยดังที่เจทก์อุทธรณ์ มิฉะนั้นจะเป็นการขยายความนอกเหนือจากเจตนาหมิ่นของกฎหมาย ส่วนโทษได้เป็นโทษหนักที่สุดนั้น ต้องพิจารณาตามลำดับโทษที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ได้แก่ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และรับทรัพย์สิน โดยโทษที่อยู่ในลำดับก่อนในมาตรานี้ย่อมหนักกว่าโทษที่อยู่ใน ลำดับหลัง หากความผิดแต่ละบทมีอัตราโทษประเภทเดียวกัน เช่น จำคุกเหมือนกันแล้ว ต้องถือ ความผิดบทที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงกว่าเป็นบทหนัก แต่หากความผิดแต่ละบทมีอัตราโทษจำคุก ขั้นสูงเท่ากันต้องถือความผิดบทที่มีโทษจำคุกขั้นต่ำที่สูงกว่าเป็นบทหนัก หากความผิดทุกบทมีโทษจำคุก ขั้นต่ำและขั้นสูงเท่ากันจึงจะไปพิจารณาโทษปรับในแต่ละบทความผิดต่อไป ทั้งนี้เมื่อความผิดบทได้ เป็นบทหนักแล้ว ก็ใช้อัตราโทษทั้งหมดไม่ว่าโทษจำคุกและโทษปรับตามบทความผิดนั้นเพียงบทเดียว

- ๘ -

ลงโทษแก่ผู้กระทำการผิด แม้อัตราโทษในบทบัญญัติโทษปรับไว้สูงกว่าโทษปรับในบทนักกีไม่อาจนำมาใช้ลงโทษได้ เมื่อคดีนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า การกระทำตามฟ้องของจำเลยที่ ๕ เป็นการกระทำการเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท เมื่อพิจารณาบทกำหนดโทษความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำการผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๔๖ ซึ่งมีระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่ ๘ เดือน ถึง ๖ ปี ๘ เดือน ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๖ ซึ่งมีระหว่างโทษจำคุกขั้นต่ำ ๓ ปี ๔ เดือน และจำคุกขั้นสูง ๓๓ ปี ๔ เดือน ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๑๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๖ ซึ่งมีระหว่างโทษจำคุกขั้นต่ำ ๔ ปี ๘ เดือน และจำคุกขั้นสูง ๓๓ ปี ๔ เดือน และความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๖ ซึ่งมีระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๕ ปี เห็นได้ว่า ความผิดทุกบทต่างมีอัตราโทษจำคุกเช่นเดียวกัน กรณีจึงต้องพิจารณาว่าบทความผิดใดมีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงมากที่สุด เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๑๒ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๖ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงเพียง ๕ ปี ดังนี้ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงเพียง ๕ ปี ดังนี้ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๓ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๖ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงมากกว่าจึงเป็นกฎหมายบทที่มีโทษนักที่สุด และเมื่อถือว่าความผิดบทนี้เป็นบทนักแล้ว ก็ต้องใช้อัตราโทษทั้งโทษจำคุกและโทษปรับตามบทนี้ลงโทษ แม้อัตราโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ

- ๙ -

การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ จะกำหนดอัตราโทษปรับไว้ร้อยละห้าสิบ ของจำนวนเงินที่มีการเสนอราคาสูงสุดระหว่างผู้ร่วมกระทำการมิได้นั้น หรือของจำนวนเงินที่มีการทำสัญญา กับหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า ซึ่งในคดีนี้เมื่อคำนวณแล้วจะมีจำนวนเงินสูงกว่า โทษปรับในบทหนักก็ตาม ก็มิใช่ความผิดบทมีโทษหนักที่สุด ส่วนสถานะของจำเลยที่ ๕ ที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งไม่อาจถูกลงโทษจำคุกได้นั้น หาใช่เงื่อนไขที่จำต้องนำมาพิจารณาในการปรับบทางโทษ ตามเงื่อนไขในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ไม่ ที่โจทก์อุทธรณ์ในทำนองว่ากรุงเทพมหานคร ได้รับความเสียหายสืบเนื่องจากการทำสัญญาอีกเป็นจำนวนมาก ก็เป็นกรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องดำเนินการว่ากล่าวตามกฎหมายต่อไป มิใช่เหตุที่จะให้ลงโทษปรับจำเลยที่ ๕ ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ ได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น จึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษาด้วย.

(นายกิตติพงษ์ ศิริโรจน์)

(นายกษิติศ มงคลศิริภัทร)

(อ.ม.๕๐)

- ๑๐ -

(นายธนิต รัตนะผล)

(นายรักเกียรติ วัฒนพงษ์)

(นายทรงพล สงวนพงศ์)

(นายพิชัย เพ็งผ่อง)

